

16. Поликарпова Е. Аксиологические функции масс-медиа в современном обществе [Электронный ресурс] / Е. Поликарпова. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks\Gurn\Polikarp\index.php.

17. Сисоєва С.О. Технологізація освітньої діяльності в умовах неперервної професійної освіти / С.О. Сисоєва // Неперервна професійна освіта: Проблеми, пошуки, перспективи / за ред. І.А. Зязюна. – К. : ВІПОЛ, 2000. – 636 с.

18. Сіверс З.Ф. Феномен творчості як базова складова акмеологічного розвитку особистості / З.Ф. Сіверс // Освіта і управління. – 2008. – № 1. – С. 47–55.

19. Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Методология, цели и содержание, творчество : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / Ю.Г. Фокин. – М. : Академия, 2002. – 224 с.

20. Шаповал Ю.Г. Мистецтво журналізму : монографія / Ю.Г. Шаповал. – Л., 2007. – 320 с.

21. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/10810806/zhurnalistika/zhurnalistika_tvorchist.

ЗАСКАЛЄТА С.Г.

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В КРАЇНАХ ЄС

Наукова проблема розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі як складової системи університетської освіти має пріоритетне значення, належить до фундаментальних наукових досліджень, оскільки її вирішення закладає фундаментальні основи в забезпеченні розвитку соціально-економічної системи суспільства.

На сьогодні перед економіками країн ЄС постало завдання вирішення нових проблем, пов'язаних зі змінами у сфері зайнятості, а отже, професійної підготовки фахівців.

Професійна підготовка фахівців аграрної галузі є не тільки засобом здобуття знань і навичок цієї наукової галузі, а і сприяє розумінню важливості збереження навколишнього середовища. Ця нова філософія освіти і навчання ставить за мету розуміння важливості навколишнього середовища разом із розвитком кожної особистості.

Професійна підготовка фахівців аграрної галузі вимагає визначення нових шляхів її розвитку та стратегій. Вони повинні включати також природничі і соціальні науки. Очевидно, що це має вплинути на методи навчання, організацію системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі та навчання впродовж життя для сільського населення, а також на освіту та професійну підготовку всіх груп, які до неї залучаються.

Профорієнтація суспільства на європейський простір, реформування сільського господарства на основі ринкових відносин, виникнення нового суб'єкта господарювання – власника засобів виробництва, перетворення землі в об'єкт продажу вносить кардинальні зміни в усі галузі української економіки, освіти, культури, людських відносин. Виникла нагальна потреба реформування одного зі стратегічних напрямів державотворення – освіти в цілому та професійної підготовки фахівців аграрної галузі зокрема. За цих умов актуалізується завдання вивчення зарубіжного досвіду щодо ви-

рішення цієї проблеми. Один зі шляхів здійснення цього завдання ми вбачаємо у визначенні основних шляхів розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі, а також її тенденцій у країнах ЄС.

Мета статті – розглянути шляхи розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС.

“Економіка знань” висуває високий рівень вимог до фахівця, який здійснює професійну діяльність у нових умовах. Враховуючи нові вимоги до продукції сільського господарства та вплив фермерства на навколишнє середовище, постає питання професійної підготовки фахівців аграрної галузі та сільського розвитку, здатних провадити свою діяльність у нових реаліях.

Протягом останніх років з’явилися дослідження українських науковців з педагогіки, які стосуються системи освіти та професійної підготовки фахівців в окремих розвинутих країнах Європейського Союзу, Німеччини, Великобританії, Франції та ін. (Н.В. Абашкіна, А.А. Сбруєва, Л.І. Зязюн, О.І. Локшина, М.П. Лещенко, В.І. Луговий, Л.П. Пуховська, А.В. Парінов, А.Г. Тараненко та ін.), а також східноєвропейських країн ЄС – Польщі, Чехії, Словаччини (А.В. Каплун, І.М. Ковчина, Б.Ф. Мельниченко, І.П. Підласий, С.О. Сисоєва та ін.).

Варто зазначити, що вказуючи на важливість професійної підготовки фахівців, більшість дослідників на перше місце ставлять її роль у розвитку економіки. Оскільки високоякісна професійна підготовка фахівців має високу економічну цінність, то значна частина суспільного багатства має бути вкладена саме в неї.

Взаємозалежність соціально-економічного розвитку країни від рівня розвитку професійної підготовки фахівців зумовила диференціацію країн. Т.В. Фініков пропонує поділити країни за рівнем їх технічного, економічного, соціального і політичного розвитку; часом досягнення його піку; швидкістю просування до нього. За цими досить об’єктивними критеріями країни Європейського Союзу дослідник поділяє на країни Західної (давно розвинуті країни) та Східної (посттоталітарні, або країни перехідного типу) Європи [6].

Тенденціям розвитку цілей освіти в розвинутих країнах світу і України присвячено працю А.Г. Кирди.

Заслуговує на увагу дослідження Г.Г. Поберезської щодо тенденцій розвитку вищої освіти у країнах Західної Європи та Україні, де розглянуто розвиток європейської вищої освіти в умовах освітньої євроінтеграції. У своєму дослідженні автор виявила загальні для країн Західної Європи тенденції та їх специфічні прояви у вищій освіті. Серед них виділяє такі:

- подовження тривалості набуття людиною знань, умінь і навичок;
- урізноманітнення системи освітніх закладів, закриття одних профілів і відкриття інших, постійне оновлення навчальних планів і програм, модернізація засобів і методів навчання [4].

Зазначається, що в індустріальному суспільстві домінували заклади університетського рівня, в яких поєднувався навчальний процес з науко-

вим. Рух до суспільства знань зумовив нагальну потребу у вищій освіті і для тих фахів, які не пов'язані з науковими дослідженнями, що стало безпосередньою причиною появи вищої професійної освіти.

А.А. Сбруєва, аналізуючи тенденції сучасної вищої освіти, вказує на суперечності, які виникають в освітніх системах: між глобальними і локальними проблемами, між традиціями і модернізмом, між конкуренцією в досягненні успіхів і прагненням до рівних можливостей в освітній сфері [5].

Т.М. Десятов, розглядаючи тенденції розвитку неперервної професійної освіти в країнах Східної Європи у другій половині ХХ ст., відзначає, що розбудова сучасної системи професійної підготовки фахівців у країнах Східної Європи відбувається в різновекторних координатах централізації і децентралізації, глобалізації й регіоналізації, інтеграції та дезінтеграції [1]. Дослідник звертає увагу на посилення зв'язків з ринком праці. Оскільки цей зв'язок найбільш ефективно забезпечується на регіональному і місцевому рівнях, у східноєвропейських країнах здійснюється децентралізація управління освітою. Водночас відбувається посилення механізмів державного регулювання. В усіх країнах Східної Європи найважливішою функцією центрального уряду є визначення загальних обов'язкових стандартів навчання, тоді як на місцевому і регіональному рівнях передаються повноваження в частині регулювання пропозиції на ринку професійного навчання. Щодо фінансування, то тут спостерігаються альтернативні підходи. У системах освіти більшості країн Східної Європи більше поширені національні стандарти професійної освіти, спостерігається посилення ролі держави в управлінні якістю освіти. Виявлено загальну тенденцію до збалансованості попиту та пропозиції послуг професійної освіти, що формується шляхом підвищення престижу професійної освіти, взаємодії первинної і неперервної професійної освіти і навчання. Це виражається в застосуванні механізмів нормативно-правового, організаційного й інституціонального регулювання з метою забезпечення вертикальної і горизонтальної мобільності громадян у межах усієї системи професійної освіти.

Порівняльний аналіз різних джерел дає змогу виявити спільні для країн ЄС тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі:

- професіоналізація вищої освіти (поява вищої професійної освіти зумовлена потребою у вищій освіті для тих фахівців, робота яких не пов'язана з науковими дослідженнями);
- науково-технічний прогрес є головною причиною ускладнення структури професійної підготовки фахівців аграрної галузі, постійного оновлення навчальних планів, програм, модернізації засобів і методів навчання;
- створення навчальних закладів, діяльність яких спирається на електронно-цифрове забезпечення (дистанційне віртуальне навчання);
- посилення демократичних тенденцій в управлінні навчальними закладами;
- проблема від'їзду фахівців зі східноєвропейських країн до західноєвропейських.

Навчання в німецьких професійних ВНЗ максимально наближене до практики, усі викладачі обов'язково мають професійний досвід і тісні зв'язки з промисловими фірмами. Відсутній розрив між вузівською і невузівською, у тому числі промисловістю, наукою. Такий підхід виключає дублювання досліджень, при цьому полегшується передача технології не тільки з однієї наукової установи в іншу, а і, що найбільше важливо, з наукових установ, у тому числі ВНЗ, у промислові фірми, полегшуючи і прискорюючи тим самим процес упровадження винаходів і реалізації наукового потенціалу країни.

Одним із секторів післяшкільної освіти в Данії є “відкрита освіта”. Заклади освіти відкрито приймають дорослих і працюючих людей, що хотіли б змінити або підвищити кваліфікацію. Фундаментальна загальноосвітня підготовка, якісна система професійної підготовки фахівців та широкий спектр програм неперервної професійної підготовки дорослого населення стають одним із важливіших компонентів політики зайнятості. Професійна підготовка дорослого населення є неперервним навчанням і здійснюється за програмою навчання для ринку праці.

Інвестування в систему професійної підготовки фахівців аграрної галузі як складову всієї системи професійної підготовки гостро стоїть на порядку денному у всіх країнах Східної Європи, які вступили до Європейського Союзу після розпаду соціалістичної системи.

Одним із завдань сучасної професійної діяльності фахівців аграрної галузі є ефективне управління людськими ресурсами.

Управління людськими ресурсами включає соціальну відповідальність, яка стосується як умов праці, так і житлових умов робітників, ролі сільських громад, здоров'я теперішнього і майбутнього покоління. Управління земельними і природними ресурсами включає підтримку і розширення цих життєво важливих ресурсів протягом тривалого періоду. Ефективне управління передбачає бачення перспективи.

Підрозділ комітету “Сільське господарство” був заснований у 1999 р. і відіграє провідну роль у професійно-технічній підготовці фахівців аграрної галузі. Комітет відповідальний за формування робочих груп проекту. Робоча програма 2000 р. фокусує свою увагу на таких видах діяльності:

- здоров'я та безпека;
- працевлаштування;
- видача свідоцтва про освіту (сертифікація);
- методи роботи;
- структура договору;
- проект розвитку та ін.

Біла Книга соціальних партнерів з питань професійно-технічної освіти є одним з результатів першої робочої програми нового комітету.

GEOPA/COPA та EFA (GEOPA/COPA – організація з професійної зайнятості в сільському господарстві в Євросоюзі, EFA – Європейська федерація союзів працівників сільського господарства) взяли курс на інноваційну діяльність у комітеті та сфокусували свою увагу на проекті ARE

(сільське господарство – регіон – працевлаштування). Цей проект складається з трьох основних елементів: серії із шести семінарів у державах-членах, Білої Книги про соціальних партнерів, а також конференції з фінансових питань [7; 8]. Діяльність комітету спрямована на:

- структурно-технічні зміни в сільському господарстві;
- дискусію на тему “Європейська модель сільського господарства”;
- зміни в потребі працевлаштування й адаптації працівників – вимоги щодо нових навичок і методів підготовки;
- глобалізацію та розширення Європейського Союзу;
- визначення нових пріоритетів на ринку праці та соціальної політики.

Європейський центр підготовки та профтехосвіти (Serfar) вибрав як “платформу” обмін ідеями та точками зору для інформаційних нарад, щоб виконати такі завдання, як:

- а) професійна підготовка і прогрес;
- б) соціальний і культурний розвиток сільських регіонів;
- в) розвиток інформаційних структур, підтримка і керування працівниками сільськогосподарського сектора;
- г) розширення європейської концепції серед працівників сільського господарства тощо.

Для виходу з критичних ситуацій Serfar залучає:

- 1) групу професійних сільськогосподарських організацій (СОРА);
- 2) загальну групу кооперативного руху сільського господарства Євросоюзу (COGECA);
- 3) Європейську Федерацію працівників сільського господарства (ЕФА);
- 4) Європейську Раду профспілок молодих сільгосппрацівників Євросоюзу (СЕЈА);
- 5) групу жінок, представників (СОРА);
- 6) відділення Європейської комісії: парламент, соціальну та економічну ради тощо;
- 7) відділ земельних наділів.

Проект ARE – це спільна програма, яка спонсорується соціальними партнерами в галузі сільського господарства.

GEOPA/CAP і ЕФА. Основна мета проекту – розробка нових підходів в окремих країнах. Проект охоплює також питання професійної підготовки фахівців аграрної галузі країн Європейського Союзу, визначає можливості для багатосторонньої сертифікації. Проект був реалізований у шести країнах (Німеччині, Данії, Італії, Франції, Об’єднаному Королівстві та Іспанії). Презентації, дискусії та інтерв’ю окреслили проблему в лісничому секторі, який був спільним для всіх країн-учасниць.

Європейський центр навчання та підготовки в сільському господарстві (СЕЕФА) є міжнародною асоціацією з давніми традиціями, яка не ставить за мету отримання прибутку. Її цілі такі:

- визначення стану у сфері зайнятості сільськогосподарського сектора за кількістю та за якістю;

– інтеграція та розвиток села з урахуванням навколишнього середовища;

– визначення якості продукції сільського господарства та переробки.

Ці положення діють у межах ЄС. СЕЕФА ресурси складаються з вкладів, субсидій та грантів.

Структурні та координуючі фонди є частиною структурної політики, які мають за мету скорочення розриву в строках розвитку між різними регіонами і між державами – членами ЄС, розвивають економічні та соціальні взаємозв'язки. У 1994–1999 рр. бюджет співтовариства становив 208 млрд євро, передбачений для структурного розвитку, тобто майже 35% від загального бюджету Європейського Союзу. Так, 90% цього було передбачено для регіонів, а 10% – для чотирьох “країн-координаторів”. Фінансові розрахунки сягнули 213 млрд євро (включаючи 195 млрд для Структурного фонду та 18 млрд для Координаційного фонду) на період 2000–2006 рр. [7].

Європейський Союз використовує чотири фінансові інструменти для розвитку регіонів:

а) Європейський соціальний фонд (ESF), створення якого було здійснено Угодою в Римі;

б) Гарантійний фонд з управління сільським господарством (EAGGF), секція керівництва заснована в 1962 р. (розподіл гарантійної секції і секції керівництва датується 1964 р.);

в) Фонд європейського регіонального розвитку (ERDF) заснований у 1975 р.;

г) фінансове управління з рибальства (IFFG) (засноване в 1975 р.).

З 1994 до 1999 рр. надавалась допомога Структурного фонду, яка заснована на принципах концентрації, партнерства.

Проведені заходи у сфері сільськогосподарської політики суттєво вплинули на розвиток професійної підготовки фахівців аграрної галузі.

Один із шляхів розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі ми вбачаємо в її модернізації. Модернізацію національної системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі можна здійснити за рахунок впровадження як вітчизняного, так і іноземного досвіду в цій сфері. Перш за все, це – впровадження системи ступеневої професійної підготовки фахівців.

Другим етапом модернізації ми вважаємо встановлення тісних зв'язків закладів сільськогосподарської освіти із сучасними сільськогосподарськими підприємствами та господарствами.

Розширення міжнародного співробітництва між закладами аграрної освіти є ключовим моментом у вирішенні цього завдання. Участь студентів і викладачів у міжнародних програмах та проектах. У зв'язку з цим актуалізується питання поглибленого вивчення іноземних мов у закладах аграрної освіти. Знання іноземних мов дає можливість знайомства зі світовими науковими досягненнями, досвідом, а також увійти у світовий освітянський простір.

Модернізацію національної системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі можна вирішити також за рахунок впровадження сучасних інформаційних технологій. До інноваційних форм організації неперервної професійної освіти можна зарахувати:

- дистанційне навчання як окрему організаційну структуру;
- відкриті (віртуальні) університети.

Основними факторами, які впливають на організацію системи ДН, є соціально-економічні фактори. Причому соціальні фактори відіграють важливу роль у зв'язку з потребою у вищій освіті та підвищенні кваліфікації та перекваліфікації, збільшенням кількості студентів, які мають бажання займатись під час навчання трудовою діяльністю.

Основними шляхами вирішення проблеми модернізації професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС є:

- збільшення розмірів вищих закладів аграрної освіти, які задовольняють потреби в дистанційному навчанні;
- зростання кількості аграрних університетів, що пропонують дистанційне навчання;
- створення університетських спеціалізованих центрів ДН;
- розширення форм організації ДН за рахунок розробки індивідуальних навчальних програм;
- поширення процесів кооперації та інтеграції (створення об'єднань університетів, національних та міжрегіональних центрів ДН);
- покладання на аграрні університети обов'язку готувати фахівців для дорадчих служб.

За таких умов актуалізується питання вивчення основних факторів модернізації системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі, серед яких соціальні та економічні. На сучасному етапі вони вимагають модифікації алгоритмів фінансування професійної підготовки фахівців, а також концепції змін у фінансуванні професійної підготовки фахівців.

Соціально-економічні передумови розвитку системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС були різними. Сучасні освітні системи як в Україні, так і в розвинутих демократичних країнах ЄС, як зазначає у своїх дослідженнях Л.М. Ляшенко, сформувалися у першій половині ХХ ст. Вони зорієнтовані на підготовку кадрів для виробництва індустріального типу в умовах конкуренції за світові ринки торгівлі та збуту [3]. На сьогодні такі освітні системи потребують вдосконалення як в Україні, так і в країнах Європейського Союзу, оскільки вони вже не відповідають сучасним вимогам постіндустріального суспільства.

Структури системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі країн ЄС значно відрізняються. Існують деякі відмінності в менеджменті, оцінюванні, підготовці, підходах щодо приватних спеціалізованих шкіл, навчальної і професійної підготовки, щодо вищої і подальшої освіти, в дослідженнях та кваліфікаціях.

Основними факторами модернізації системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі країн ЄС виступають соціальні та економічні. На

сьогодні постала потреба модифікації алгоритмів фінансування професійної підготовки фахівців аграрної галузі.

Отже, соціально-економічними передумовами розвитку системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС є:

- вплив технологічного процесу на зростання економіки;
- економічне зростання країни;
- інвестиції в освіту;
- підвищення якості освіти;
- підвищення соціальної значущості особистості (трудова, професійна, рольова), яка забезпечує кращий рівень, конкурентоспроможність;
- перетворення освіти в прибуткову сферу фінансових інвестицій.

Засоби, які сприяють розвитку системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі:

- 1) визначення нових пріоритетів на ринку праці та соціальної політики;
- 2) зміни в потребі працевлаштування й адаптації працівників – вимоги щодо нових навичок і методів професійної підготовки фахівців аграрної галузі.

Основними шляхами модернізації професійної підготовки фахівців аграрної галузі є:

- професіоналізація вищої освіти та підвищення її суспільного статусу;
- збільшення розмірів вищих закладів аграрної освіти;
- зростання кількості аграрних університетів, що пропонують дистанційне навчання;
- створення університетських спеціалізованих центрів ДН;
- розширення форм організації ДН за рахунок розробки індивідуальних навчальних програм;
- поширення процесів кооперації та інтеграції (створення об'єднань університетів, національних та міжрегіональних центрів ДН);
- розвиток основних вмінь студентів аграрних закладів освіти: загально професійних та мовленнєвих (мовна компетентність), що включає успішне володіння рідною мовою та практичне спілкування іноземними мовами;
- розвиток умінь суспільного характеру (активність, відповідальність, самостійність, творчість, адаптаційні здібності, професійна мобільність);
- поступова зміна характеру вмінь: зі спеціальних на основні. У випадку професійної підготовки фахівців вони включають: застосування інформаційних технологій; ефективне спілкування іноземними мовами; міжособистісні вміння;
- модернізація системи профорієнтації. Система профорієнтації стала частиною освітньої діяльності, яка супроводжує навчання впродовж життя. Основними завданнями сучасної системи профорієнтаційної роботи є: надання інформації про наявність дефіциту або надмірного попиту фахівців певної галузі виробництва; мотивації для прийняття рішень про навчання; поради щодо прийняття рішень у виборі професії.

Одним із нових завдань аграрних університетів стала підготовка фахівців для дорадчих служб.

Шляхи реалізації розвитку системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі закладені в нормативних документах. Основним завданням національних законодавств щодо професійної підготовки фахівців аграрної галузі є закріплення на законодавчому рівні вимог і умов щодо якісного надання освітніх послуг, що забезпечують матеріальні та духовні прагнення суб'єктів освіти.

Висновки. Отже, у статті розглянуто шляхи розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах ЄС, окреслено перспективи застосування прогресивного європейського досвіду в Україні.

Література

1. Десятов Т.М. Тенденції розвитку неперервної освіти в країнах Східної Європи (друга половина ХХ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук / Т.М. Десятов ; Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2006. – 35 с.
2. Кирда А.Г. Тенденції розвитку цілей освіти в розвинених країнах світу і Україні (друга половина ХХ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.01 / А.Г. Кирда ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2005. – 26 с.
3. Ляшенко Л.М. Реформування професійної освіти у Фінляндії в умовах глобалізаційних процесів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / Л.М. Ляшенко ; АПН України. Ін-т вищої освіти. – К., 2003. – 20 с.
4. Поберезська Г.Г. Тенденції розвитку вищої освіти у країнах Західної Європи та України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.01 [Електронний ресурс] / Г.Г. Поберезська ; АПН України. Ін-т вищ. освіти. – К., 2005. – 22 с.
5. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка : навч. посіб. / А.А. Сбруєва. – Суми : Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1999. – 309 с.
6. Фініков Т.В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т.В. Фініков. – К. : Таксон, 2002. – 176 с.
7. Papadaki-Klavdianou A., Menkisoglou-Spiroudi O, Tsakiridou E. Quality of agricultural products and protection of the environment: training, knowledge dissemination and certification. // Synthesis report of a study in five European countries. Cedefop Referenceseries; 38, Luxembourg: Official Publication of the European Communities, 2003.
8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.copa-cogeca.be/img/user/file/geopa_info/GEOPA_E.pdf.

ЗАХАРІНА Є.А.

ПІДГОТОВКА ПРОФЕСІЙНО КОМПЕТЕНТНИХ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОЗДОРОВЧО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ

В умовах кардинальних змін соціокультурних, соціально-економічних відносин у світі та в країні, в умовах глобалізації й інформатизації суспільства перед вищою освітою стоїть завдання підвищення його якості, що передбачає результатом високий рівень професійної діяльності випускників, відповідність їх професіоналізму вимогам постіндустріального суспільства, готовність до самоосвіти та самовдосконалення. Основна мета вищої педагогічної освіти полягає в підготовці майбутніх учителів, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних, відповідальних, які віль-